

FÖRDJUPNING – Riksbankens utvecklingsarbete

Fokus för Riksbankens penningpolitiska utvecklingsarbete under 2021 låg på att analysera uppgången i inflationen och effekter av nya penningpolitiska verktyg. En fråga som behövde analyseras var hur inflationsutvecklingen påverkades av höga energipriser och flaskhalsar i produktionskedjor, och i vilken omfattning dessa faktorer kunde väntas göra varaktiga avtryck i inflationen. När det gäller effekter av penningpolitiska verktyg var en viktig fråga att närmare utreda konsekvenserna av de omfattande köp av värdepapper som Riksbanken har genomfört under coronakrisen. Därutöver har Riksbanken bland annat analyserat ECB:s nya penningpolitiska ramverk, utvecklingen på den svenska arbetsmarknaden samt hur klimatförändringar kan påverka ekonomin.

Fokus på inflationsutvecklingen och effekter av penningpolitiska åtgärder

Under 2021 steg inflationen kraftigt såväl i omvärlden som i Sverige. Flera olika faktorer bidrog till detta: fraktkostnader, flaskhalsar i produktionskedjorna och energipriser. I olika publikationer har Riksbanken försökt utreda de här faktorernas effekter på inflationen såväl i omvärlden som i Sverige. Dessutom har Riksbanken analyserat och beskrivit olika centralbankers strategier för att hantera det stigande inflationstrycket.

Eftersom Riksbanken har infört en rad penningpolitiska verktyg under coronakrisen har det varit av största vikt att analysera deras effekter på ekonomin. En viktig fråga har rört de sidoeffekter på ekonomin som kan uppstå vid tillgångsköp, bland annat effekterna på fördelningen av inkomster och förmögenheter. Riksbanken har också analyserat de köp av statsobligationer som gjordes före coronakrisen, för att få en bättre allmän förståelse för hur tillgångsköp påverkar ekonomin.

Bland Riksbankens övriga utvecklingsarbete under året med bäring på penningpolitik kan nämnas att beskriva och analysera konsekvenserna av ECB:s förändrade penningpolitiska ramverk, hur den svenska arbetsmarknaden ska bedömas i ljuset av omläggningen av SCB:s statistik, kronans utveckling samt effekterna av klimatförändringar på inflationen och realekonomin.

Tabell 3. Penningpolitiskt relaterade studier gjorda 2021.

Publiceringsår är 2021 om inget annat anges

Fördjupningar i den penningpolitiska rapporten
"Förändrad konsumtion under pandemin påverkar inflationen", februari.
"Alternativa scenarier för den ekonomiska återhämtningen", februari.
"AKU-omläggningen och Riksbankens arbetsmarknadsbedömning", februari.
"Utvecklingen av Riksbankens värdepappersinnehav", februari.
"Snabbt stigande bostadspriser trots coronakris", april.
"Alternativa scenarier för återhämtningen", april.
"Hur påverkar högre råvarupriser och fraktkostnader svensk inflation?", juli.
"Expansiv finanspolitik i omvärlden bidrar till återhämtningen", juli.
"Utländska centralbankers planer för en gradvis mindre expansiv penningpolitik", september.
"Olika metoder att mäta boendekostnader i konsumentprisindex", september.
"Ny penningpolitisk strategi i euroområdet", september.
"Låga globala realräntor även framöver?", november.
"En högre inflation – tillfälligt eller varaktigt?", november.
Ekonomiska kommentarer
I. Häkkinen Skans, "Coronakrisen och arbetsmarknaden – effekter på kort och lång sikt, nr 1.
P. Di Casola, "Vad säger forskningen om effekterna av centralbankers balansräkningsåtgärder?", nr 2.
M. Löf, "Konjunktur- och växelkurskänsliga priser", nr 5.
J. Alsterlind, "Varför har de amerikanska långräntorna stigit?", nr 6.
G. Lundgren, "Enkätbaserade inflationsförväntningar", nr 7.
H. Erikson och D. Vestin, "Genomslaget av negativa styrräntor", nr 9.
B. Andersson, M. Apel och I. Häkkinen Skans, "10 frågor och svar om fördelningseffekterna av penningpolitiken", nr 11.
D. Hansson och J. Birging, "Riksbankens värdepappersköp under coronapandemin", nr 12.
J. Alsterlind, "Utvecklingen av riskpremierna på säkerställda obligationer under coronapandemin", nr 13.
E. Bylund och M. Jonsson, "En översikt av de ekonomiska konsekvenserna i NGFS klimatscenarier", nr 14.

Penning- och valutapolitik

P. Bacchetta och P. Chikani, "On the weakness of the Swedish krona", nr 1.

M. Gislén, I. Hansson och O. Melander, "Dollarlikviditet från Federal Reserve till andra centralbanker – varför och hur?" nr 1.

P. Gustafsson och T. von Brömsen, "Coronapandemin: Riksbankens penningpolitik och den finansiella utvecklingen under våren och sommaren 2020", nr 1.

O. Melander, "Effekter av Riksbankens köp av statsobligationer på finansiella marknader", nr 1.

C.-J. Belfrage, "Kronans utveckling i ett längre perspektiv", nr 2.

S. Laséen, "Hur varaktiga är de ekonomiska konsekvenserna av pandemier? 220 år av svenska erfarenheter", nr 2.

K. Kladićko och P. Österholm, "Can households predict where the macroeconomy is headed?", nr 2.

Staff memo

J. Camacho och A. Lindström, "Växelkurs och betalningsbalans – ett samband som gått vilse?", april.

A. M. Ceh, J. Manfredini, O. Melander och S. Wollert, "Equity market valuation in light of low interest rates", november.

H. Erikson, "Central bank bond purchases and premiums – the Swedish experience", december.

Working paper series

C. Bertsch, I. Hull och X. Zhang, "Narrative Fragmentation and the Business Cycle", no. 401.

M. Blix Grimaldi, A. Crosta och D. Zhang, "The Liquidity of the Government Bond Market – What Impact Does Quantitative Easing Have? Evidence from Sweden", no. 402.

N. Amberg, T. Jansson, M. Klein och A. Rogantini Picco, "Five Facts about the Distributional Income Effects of Monetary Policy", no. 403.

P. Di Casola och P. Stockhammar, "When domestic and foreign QE overlap: evidence from Sweden", no. 404.

C. Olovsson, K. Walentin och A. Westermarck, "Dynamic Macroeconomic Implications of Immigration", no. 405.

O. Faryna, M. Jonsson och N. Shapovalenko, "The cost of disinflation in a small open economy vis-à-vis a closed economy", no. 407.